

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-532/23-T

Název	Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Havířov-Bludovice Selská, příspěvková organizace
Sídlo	Selská 429/14, 736 01 Havířov-Bludovice
E-mail	sekretariat@psp.bledowice.cz
IČO	75027577
Identifikátor	600136272
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Tomáš Labudek
Zřizovatel	statutární město Havířov
Místo inspekční činnosti	Selská 429/14, 736 01 Havířov-Bludovice
Inspekční činnost na místě	6. 3. 2023 – 8. 3. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola s polským jazykem vyučovacím Havířov-Bludovice Selská, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, mateřské školy a školní jídelny - výdejny.

K termínu inspekce se v sedmi třídách základní školy vzdělávalo 77 žáků, z toho deset žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a sedm žáků s odlišným mateřským jazykem. Dvě třídy prvního stupně byly se spojenými ročníky. Předškolní vzdělávání bylo poskytováno v jedné třídě 22 dětem, z nichž jedno je mladší tři let. Ve dvou odděleních školní bylo zapsáno 34 žáků. Školní stravování je zajištěno smluvně. Informace o škole jsou zveřejňovány na webových stránkách školy psp.bledowice.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy působí ve funkci od 1. 2. 2020, absolvoval příslušné kvalifikační studium a dalším průběžným vzděláváním si aktivně rozšiřuje potřebné znalosti při řízení školy. Koncepční záměry, se stanovením dlouhodobých cílů a strategií, vedení školy průběžně naplňuje a aktualizuje zejména v oblastech týkajících se zvyšování kvality výuky, klimatu školy, obnovy materiálního vybavení. Kompetence jednotlivých pedagogických pracovníků jsou stanovené, jejich účelné rozvržení podporuje aktivní participaci pedagogů na řízení školy. Vedením školy je plnění jednotlivých úkolů kontrolováno a pravidelně vyhodnocováno. Vzdělávání v mateřské škole zajišťují učitelky s minimální pedagogickou praxí (v posledních dvou školních letech došlo k celkové personální obměně) a školní asistentka, která je nápomocna nejmladším dětem. Řízením mateřské školy pověřil ředitel školy v září 2021 jednu z učitelek. Doposud nejsou funkčně nastaveny evaluační procesy týkající se kvality poskytovaného předškolního vzdělávání a přetrvávají i dílčí nedostatky z minulého inspekčního hodnocení. Vedení školy aktivně podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků základní školy a dbá na využití poznatků pro rozvoj školy a kvality výuky. Výrazná je podpora v oblasti využívání prostředků informačních a komunikačních technologií ve výuce a prvků formativního hodnocení při sledování a vyhodnocování pokroků žáků. Odpovídající péče je věnována novým a začínajícím pedagogům v základní škole. Ředitel školy zajišťuje dostatečnou informovanost zaměstnanců školy i pružné řešení provozních i pedagogických záležitostí.

Ředitel školy účelně hospodáří s finančními prostředky a využívá i další zdroje, které jsou určeny pro děti a žáky ke zkvalitnění výuky např. prostřednictvím personální podpory (školní asistent, psycholog), doučování žáků nebo organizací projektových dnů. Škola usiluje o zajištění bezpečného prostředí pro realizaci cílů vzdělávání. Děti a žáci jsou pravidelně seznamováni s pravidly bezpečného chování a ochrany zdraví při vzdělávání a souvisejících aktivitách, což se pozitivně odráží ve snižující se míře úrazovosti. Pro vytváření správných stravovacích návyků je škola zapojena do programů zdravé výživy.

Vedení školy za podpory zřizovatele se aktivně věnuje rozvoji a obnově materiálně technického zázemí školy. Základní škola má dostatek kmenových i odborných učeben, většina z nich je vybavena interaktivní tabulí či dataprojektorem. Žáci mohou pracovat s tablety, notebooky a roboty, k dispozici je školní knihovna. Součástí školy je i sportovní zázemí (tělocvična, venkovní sportovní hřiště), které je udržováno a průběžně se obnovuje. Mateřská škola má pro realizaci předškolního vzdělávání vytvořeny velmi dobré materiální podmínky. Metodické a didaktické materiály jsou průběžně doplňovány, hračky obměňovány a pořizovány nové, rozvíjející u dětí polytechnické dovednosti. Škola je vybavena nábytkem odpovídajícím ergonomickým potřebám předškolních dětí.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční činnost byla zaměřena na hodnocení průběhu vzdělávání na prvním i druhém stupni základní školy, v mateřské škole a ve školní družině.

Sledovaná výuka v základní škole dosahovala často výborné úrovně. V úvodu hospitovaných hodin byli žáci seznámeni se vzdělávacím cílem hodiny, který vycházel ze školního vzdělávacího programu. Vyučující kladli důraz na procvičování a upevnění učiva, citlivě pracovali s chybou, využívali osobní příklady z reálného života. Tempo hodin bylo přiměřené, ve výuce panovala příjemná atmosféra, komunikace žáků a učitelů byla na vysoké úrovni. Vyučující volili střídání metod a forem práce, které efektivně napomáhaly plnit stanovené cíle a přinášely zapojení a aktivitu většiny žáků. V části hodin byli žáci vedeni k rozvoji kritického myšlení a navrhování možných řešení s odkazem na již probrané učivo. Zejména v jazykové výuce učitelé cíleně kladli důraz na rozvoj řečových dovedností, rozšiřování slovní zásoby a porozumění textu. V některých hospitovaných hodinách byla pro prezentaci, doplnění učiva či zvýšení názornosti využita interaktivní technika jak učitelem, tak žáky, což přispělo k názornosti výuky a většímu zájmu žáků o probíranou látku. Žáci byli motivováni k vzájemné spolupráci, dialogu a dokončení práce, což rozvíjelo jejich sociální a komunikační kompetence. Kvalitu výuky zvyšovala okamžitá zpětná vazba vyučujících a podpora vnitřní motivace žáků formou pochvaly a povzbuzení. Učitelé kladli na žáky přiměřené nároky a v případě potřeby jim poskytovali individuální podporu, takže i žáci slabší, s odlišným mateřským jazykem či speciálními vzdělávacími potřebami měli možnost zažít úspěch. V závěru hodin bylo uplatňováno sebehodnocení, při kterém si žáci uvědomovali vlastní učební pokrok a měli možnost porovnat dosaženou úroveň znalostí a dovedností. Žáci měli velmi dobře zvládnuty základní pracovní návyky. Úroveň čtenářských dovedností se odrážela ve schopnosti samostatně pracovat s informacemi, vyhledávat a třídit získaná data, což bylo patrné zejména na druhém stupni základní školy. O ztotožnění žáků s nastavenými pravidly vypovídá i jejich kázeň v hodinách. Při zadávání úloh nebyla využívána jejich diferenciací podle náročnosti, což limitováno rozvoj nadání u žáků se zájmem o dané téma či žáků pracujících rychlejším tempem.

Vzdělávání v mateřské škole bylo realizováno prostřednictvím činností vycházejících z třídního vzdělávacího programu, který naplňoval školní vzdělávací program. Integrované bloky reagovaly na roční období, aktuální témata v přírodě nebo lidové zvyky a tradice. Tematické provázání spontánních a řízených činností vhodně podporovalo u dětí zájem o ně, uplatnění získaných poznatků a zkušeností. Vzdělávací proces probíhal v tvůrčí atmosféře podporující děti k zapojování se do činností. Ve spontánních činnostech měly děti možnost výběru hraček i didaktického materiálu, se kterými rozvíjely hry jak v prostoru, tak v herních koutcích nebo tvořily u stolečků. Rituál k přivítání a uvedení do nového dne měly učitelky připravený, scházela mu však větší motivace. Pohybové aktivity zařazovaly učitelky do vzdělávání každý den, které rozvíjely u dětí reakce na pokyn, orientaci v prostoru i elementární taneční a hudební dovednosti. Sporadické je však zařazování řízených zdravotně preventivních pohybových aktivit zaměřených na rozvoj všech svalových skupin u dětí. Pro pobyt venku využívají učitelky školní zahradu a okolí školy, kde rozvíjejí hrubou motoriku dětí, obratnost při zdolávání přírodního nerovného terénu i poznatky z oblasti environmentálního vzdělávání. Řízené činnosti reagovaly na získané zkušenosti dětí, scházela jim však větší promyšlenost organizace a realizace. Při plánování aktivit učitelky sporadicky využívají získané informace z vedené pedagogické diagnostiky. Vzdělávací nabídce scházela promyšlená diferenciací, zcela nezohledňovala individuální schopnosti dětí. Z organizačních forem práce využívaly učitelky především frontální formu a samostatnou práci dětí, méně často práci ve skupinách. Vzdělávacím činnostem scházelo využívání různorodých a pestrých metod a forem práce. Učitelky zhodnotily úspěšnost dětí

průběžně při činnostech, neposkytovalo jim však plnohodnotnou zpětnou vazbu s využitím prvků formativního hodnocení, která by reagovala na pokroky jednotlivců. Vedení dětí k sebehodnocení a vrstevnickému hodnocení bylo učitelkami využíváno méně často, což v dostatečné míře nevedlo děti k uvědomění si vlastních úspěchů či neúspěchů.

Při vzdělávání žáků ve školní družině byly vhodně zařazeny odpočinkové a zájmové činnosti s cílem poskytnout žákům nejen prostor pro relaxaci, ale rovněž je vést ke správnému využití volného času. Žáci si volili aktivity podle vlastního zájmu a momentálních potřeb nebo se zapojovali do výtvarných činností. Vychovatelky jim poskytovaly příležitosti k seberealizaci, přihlížely k jejich možnostem a schopnostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke zjišťování individuálních výsledků vzdělávání žáků škola využívá dle potřeby externí nebo vlastní nástroje (testy, písemné práce apod.), které pedagogové společně vyhodnocují na jednáních metodických orgánů a pedagogické rady. S výsledky učitelé efektivně pracují, jejich prostřednictvím identifikují výukové problémy žáků a případně upravují tempo práce či zvolené učební postupy. Objektivní zpětnou vazbu o dosažené úrovni a kvalitě vzdělávání získává škola prostřednictvím externího testování. Individuální výsledky vzdělávání žáků v externí evaluaci ve sledovaném období korespondovaly s průběžnou klasifikací žáků. Žákům ohroženým školním neúspěchem poskytuje škola podporu také formou doučování a individuálních konzultací. Analýza výsledků vzdělávání prokázala, že ve sledovaném období nedocházelo k výraznému zhoršení prospěchu. Vedení školy většinu případů včas identifikovalo a řešilo.

Škola dlouhodobě zajišťuje na velmi dobré úrovni systém poradenských služeb, který je komplexní a vytváří odpovídající podmínky pro práci s žáky se speciálními vzdělávacími potřebami formou včasné pedagogické diagnostiky žáků, spoluprací se školskými poradenskými zařízeními, individuálním přístupem ve vyučovacích hodinách, zařazením předmětu speciální pedagogické péče a doučování. Škola poskytuje dostatek informací ohledně optimální volby dalšího vzdělávání. Žáci v rámci mimoškolních aktivit mají možnost zapojit se do zájmové činnosti (kroužek robotiky, čtenářský, folklorní apod.)

Preventivní program školy je plně funkční a je pravidelně vyhodnocován a upravován pro další školní rok. Zaměřuje se na minimalizaci rizikového chování žáků a je vhodně zařazen do výuky (třídnické hodiny) i mimoškolních aktivit. Škola průběžně sleduje a analyzuje všechny negativní projevy chování žáků. V případě zjištění problémového chování žáků přijímá okamžitě účinná opatření. Převažují pochvaly, sníženou známkou z chování nebyli žáci hodnoceni, neomluvená absence nebyla evidována.

Škola rozvíjí spolupráci především se zákonnými zástupci dětí a žáků. Poskytuje jim vhodný informační servis (nástěnky v budově, webové stránky, třídní schůzky) a také jim umožňuje aktivní zapojení do života školy. Přínosná je spolupráce se spolkem rodičů, a to při organizaci akcí pro děti, žáky a veřejnost. Pro vedení školy je partnerem i žakovská samospráva. Kooperace mezi mateřskou a základní školou je neformální a přínosná, vzájemně navštěvují a společně se účastní školních akcí. Děti tak ještě před vstupem do základní školy poznávají její prostředí i pracovníky a přechod do základní školy je jim výrazně usnadněn. K naplňování školních vzdělávacích programů škola účinně využívá přínosné spolupráce s partnerskými školami, zejména s polským jazykem vyučovacím. Využívá možnosti edukačních výjezdů do zahraničí (např. Polsko) a účastní se kulturních a sportovních aktivit. Pozitivně lze hodnotit i zapojení školy do veřejného života města. Standardní spolupráce probíhá se zřizovatelem a školskou radou.

Dosahované výsledky vzdělávání předškolních dětí odpovídaly očekávaným výstupům a naplňování klíčových kompetencí. Atmosféra v mateřské škole podporovala důvěru dětí, ke všem zaměstnancům se obracely přirozeně a bez zábran, dovedly požádat o pomoc. Používaly zdvořilostní slova, uměly se domluvit s kamarády, hledat společně řešení. Výtvarné práce dětí využívají učitelky k výzdobě společných prostor školy a vhodně tím podporují rozvoj jejich sebedůvěry a další zájem o výtvarné a pracovní činnosti. Při stolování dětí a výdeji stravy byly rozvíjeny jejich sebeobslužné dovednosti a samostatnost daných prostorovými možnostmi školní jídelny - výdejny. Starší děti používaly u stolování příbor, učitelkami byly však méně často vedeny k jeho správnému úchopu. Správný úchop nůžek, kreslicího materiálu a výtvarných potřeb neměly děti zcela osvojen.

Vzdělávací program školní družiny je realizován formou pravidelných, průběžných i příležitostných činností. Vychovatelky se snaží o vybudování nebo posílení motivace žáků k účelným volnočasovým aktivitám.

Závěry

Vývoj školy

- Od posledního inspekčního hodnocení v roce 2017 došlo ke změnám ve vedení školy, personálním změnám v pedagogickém sboru a navýšení počtu žáků základní školy.
- Výrazné je zlepšení materiálních podmínek školy pokud se jedná o nové prostředky informačních a komunikačních technologií.
- Opatření přijatá školou k nedostatkům zjištěným při posledním inspekčním hodnocení byla účinná v základní škole, v mateřské škole jen částečně.

Silné stránky

- Vzájemná vstřícná, přátelská atmosféra a přínosná spolupráce mezi dětmi, žáky a jejich rodiči, a učiteli podporují proces učení.
- Spolupráce s partnery, realizace projektů a mimoškolní aktivity přispívají k výraznému osobnostnímu a sociálnímu rozvoji dětí a žáků.
- Systematické uplatňování formativního hodnocení vede k pokroku žáků s ohledem na naplnění stanovených cílů.
- Individualizovaný přístup ke vzdělávání žáků s potřebou podpory (ohrožených školním neúspěchem, s odlišným mateřským jazykem) minimalizuje výskyt negativních jevů.
- Vybavení mateřské školy pomůckami, didaktickým materiálem i hračkami vytváří prostředí podporující zájem dětí o vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V předškolním vzdělávání jen v omezené míře jsou využívány různorodé a inovativní metody a formy práce včetně jeho diferenciací a individualizace. V základní škole pak chybí cílená podpora žáků se zájmem o dané téma, žákům pracujícím rychlejším tempem či žákům nadaným.

- Diagnostické záznamy o dětech vedené mateřskou školou neobsahují průběžné informace o vzdělávacích výsledcích včetně záměrů, jak s dětmi dále pracovat a na které oblasti jejich rozvoje se zaměřit.
- Nedostatečné zařazování sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí včetně využití prvků formativního hodnocení pedagogy neposkytuje v mateřské škole ucelené informace o uskutečňovaném vzdělávání včetně zpětné vazby pedagogům pro jeho další plánování.
- Procesy řízení i vyhodnocování v mateřské škole jsou prováděny jen částečně a jen s omezeným dopadem na možnost zkvalitňování vzdělávání každého dítěte.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Podporovat další vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti inovativních metod a forem výuky. V mateřské škole se výrazněji zaměřit na diferenciaci a individualizaci vzdělávání, v základní škole cíleně podporovat žáky s nadáním zejména ve výuce.
- Vést pedagogickou diagnostiku tak, aby byly získané informace využívány v realizovaném předškolním vzdělávání.
- Zařazovat do vzdělávacích činností v mateřské škole vzájemné hodnocení i vrstevnické hodnocení dětí s prvky formativního hodnocení pedagogů a využívat získané informace pro plánování vzdělávání dětí.
- Zefektivnit kontrolní a řídicí systém ředitelem školy, aby poskytoval reálné informace o kvalitě poskytovaného předškolního vzdělávání a umožnil následně přijímat adekvátní opatření. Zajistit pedagogům mateřské školy možnost spolupráce, předávání informací a vzájemných hospitací s jinými školami v regionu.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 7 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platný ve školním roce 2022/2023
2. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, platný ve školním roce 2022/2023
3. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, platný ve školním roce 2022/2023
4. Organizace školy 2022/2023 (mj. organizační řád včetně organizačního schématu, další vzdělávání pedagogických pracovníků, kontrolní a hospitační činnost, organizace výuky, dohledy, rozvrh hodin, roční plány práce, koncepční záměry)
5. Školní matrika vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
6. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků (vzorek)

7. Dokumentace školního poradenského pracoviště vedená ve školním roce 2022/2023
8. Třídní knihy vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
9. Dokumentace související se zajištěním bezpečnosti dětí a žáků při poskytování vzdělávání vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
10. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění školního stravování pro školní rok 2022/2023 (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Kazimierz Worek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Irma Novotná, školní inspektorka

Mgr. Jiřina Budíková, školní inspektorka

Bc. Marcela Zahradníková,
kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu..